

MARIBORSKI

*Državno licej. Kujkova
Ljubljana*

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
četrtletno K 19'50.
Če pride naročnik sam v uredništvo po list: Me-
sečno K 6'—.— Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova
ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Vladna kriza.

LDU Beograd, 18. februarja. Danes ob 16. uri se je vršila seja opozicijskega bloka v svrhu sestave nove vlade. Trajala je do 19. ure. Odločitve še ni.

LDU Beograd, 18. februarja. 19. uri se je pričela seja izvrševalnega odbora parlamentarne zajednice, na kateri se je razpravljalo o sestavi nove vladne liste.

LDU Beograd, 18. februarja. Opoludne se je raznesla vest, da je Stojan Protić vrnil mandat. Narodni klub da je zahteval novo rešitev valut. vprašanja in stavil velike zahteve glede poedinih ministrskih portfeljev. Radi teh zahtev, ki niso predvidene v medsebojnem sporazumu, je g. Protić zapustil sejo. Ta incident se tolmači tako, da bo Protić vrnil mandat. Doslej pa o vrnitvi mandata še ni nobenega uradnega izvestja. Iz krogov opozicijskih poslancev se vsa ta vest odločno dementira in dostavlja, da se jutri sestavi vlada iz opozicijskega bloka.

LDU Beograd, 17. februarja. V demokratskih in socijalnodemokratskih krogih se splošno govori, da ne more biti govora o kakih poganjih, dokler oseba, ki bi dobila mandat za sestavo koncentracijske vlade, ne dobi tudi mandata za razpust začasnega narodnega predstavništva.

Naš položaj v jadransko vprašanju.

LDU Beograd, 18. februarja. Beograjski politični krogi menijo, da se bo zaradi nastopa predsednika Wilsona rešitev jadranskega vprašanja odložila za nekaj časa, da se je pa naš položaj vsled njegove intervencije znatno izboljšal in da se more upati odslej na popolno rešitev jadranskega vprašanja.

Wilson znova bolan?

DKU New York, 18. februarja. (Agence Havas.) Washingtonski poročevalec „New York News“ poroča, da so v Washingtonu raztrošene govorice, da sta bila preteklo noč poklicana v Belo hišo živčna specialistična dr. Beromu in dr. Greyson.

DKU Washington, 18. februarja. Nasproti v zadnjem času raztrošenim vestem o poslabšanju Wilsonovega zdravstvenega stanja se javlja, da se predsednikovo stanje stalno boljša.

Turki se dvigajo.

DKU London, 18. februarja. (Brezžično.) Po poročilih iz Carigrada, so napadle turške čete pod vodstvom Mustafa Kemal-paše Armenijo ter pri tem priborile v okolici mesta Zeitun veliko zmago.

Papež se ne vda.

DKU Rim, 18. februarja. (Ag. Stefani.) „Osservatore Romano“ priobčuje novo papeževo pismo praškemu nadškofu, v katerem ga opozarja, da sveta stolica ne bo nikoli pristala na nove demokratične upeljave, ki jih nameravajo udeležiti nekateri češki duhovniki. Istotako vstraja tudi prejkoslej na starem stališču glede celibata, te najsvetlejše slave latinske cerkve.

Millerandov kabinet demisijski?

DKU Pariz, 18. februarja. O priliki izročitve vladnih poslov novemu predsedniku francoske republike je podal Millerand ostavko celokupnega kabineta, katere pa novi predsednik Deschanell ni sprejel.

Italija je ratificirala bulgarsko mirovno pogodbo.

DKU Rim, 18. februarja. (Brezžično.) Italijanska zbornica je ratificirala mirovno pogodbo z Bulgarsko.

Rakoczy predsednik madžarske zbornice.

DKU Budimpešta, 18. februarja. (M. D. U.) V današnji seji narodnega predstavništva je bil krščanski socijalec Stefan Rakoczy izvoljen za predsednika.

K vprašanju krize.

Zadnji preobrat v naši notranji politiki je lahko začetek usodepolne državne krize, katere posledice morejo biti zelo nevarne tako za državo kakor za narod. Opozicijski elementi, katerim so bližnje državnozbornske volitve silno povečale strah pred ljudsko sodbo, so pokazali do sedaj bore malo resne volje za delo v dobrobit države. Osebni in strankarski nameni se vendar ne morejo istovetiti s cilji, katerim je edinstvo države in naroda začetek in konec vsega političnega delovanja posameznih strank. Komur ni mar za edinstvo države, ta ne more zastopati pred narodom državne politike, če tudi govori in piše, da je vse za nič, kar je storila dosedanja vlada.

Opozicija, katere člani so ljudje najrazličnejšega političnega kova, je v prvi vrsti nekako združene separatistov, ki zasledujejo vse kaj drugega nego skupnost v delu za skupno državo. Eventualna sestava vlade iz opozicijskega bloka bi predstavljala reakcijo od zgoraj, kar bi pomenilo, da lahko delajo razni separatisti, kar hočejo. Srbski radikali bi dobili zopet lepo priliko za uveljavljanje svojih gospodarskih nazorov v škodo prebivalstva na bivšem avstro-ogrskem ozemlju, hrvatski separatisti — njih imena so dovolj znana v italijanski javnosti! — bi povečali pod protektoratom vlade svoje delovanje za uresničenje separatističnih načrtov Velike Hrvatske, slovenski klerikalci, katerim se tako toži po avstrijski eri, bi pa seveda uganjali nemoteno svoje politične orgije v znamenju reakcije in strankarstva.

Tako bi se naenkrat podrlo vse, kar se je sezidalo z velikimi težavami na podlagi državnega in narodnega edinstva. Strankarstvo bi dobilo premoč in mesto poštenega dela bi zavlada prava anarhija, ki bi rodila hud odpor pri vseh, ki se ne strinjajo s temnimi načrti reakcijske opozicije.

Zdi se, da opozicija sama dvomi o uspešnem rezultatu pogajanj za vlado brez demokratov in socijalistov. Taka vlada bi bila začetek težke situacije v notranji politiki, ki bi mogla uničiti marsikaj, kar smo pridobili takorekoč s silo v teku dobrega leta naše svobode. Ker pa je izključeno, da bi napredni demokrati in socijalisti hoteli delati skupno z nazadnjaki in reakcionarci, in ker bi opozicijska vlada ogroževala edinstvo države, je mogoče, da se sestavi uradniška vlada, ki bo izvedla volitve v državni zbor in rešila situacijo, v kateri se nahajamo po krivdi strankarsko sebičnih elementov.

Sovjetske in protisovjetske vojske.

Dunajski »Der neue Tag« opisuje vojaške sile, ki se sočasno bore na obojestranskih ruskih frontah. Iz tega opisa je razvidno, da nekatere teh armad ne presegajo števila evropskih divizij ter da so komaj najmočnejše približno tako velike kakor poedini naši armadni zbori.

K protiboljševiškim vojskam se šteje doslej tudi 35 tisoč Estoncev, katerim poveljuje general Denison, ki so pa že tako prežeti z boljševizmom, da je estonska vlada primorana skleniti s sovjetsko Rusijo mir. Letov je 20.000, Litvincev, ki se bojujejo skupno z Denjikinom ter nastopajo tudi proti Poljakom, je pa samo 12.000 mož. Tem importantnejše so poljske sile, ki štejejo skupno približno 350.000 mož. Te sile so razpuščene od Dvinska pa vse do Dnjestra ter so takole razpostavljene: Skupina generala Szeptyckega šteje 50.000 mož, k njej spada tudi skupina generala Rudi-Simigela 15 do 17 tisoč mož. Skupina generala Listowskega šteje 12.000 mož; njemu je pridružen tudi general Szigadlowicz s 5000 možmi. General Iwaszkewicz zapoveduje skupini 60.000 mož; poleg tega pa ima Poljska še 100.000 deželne brambe, katere poveljstvo je v Varšavi, njen vrhovni komandant je pa general Haller. Najboljši poljski vojaki so Poznanci.

Rumuni imajo ob Dnjestru 7 divizij po 12.000 mož, skupno torej 84.000 mož h katerim je treba prišteti še 36.000 mož rezerve.

Ruske protiboljševiške armade so bile močnejše. Kolčak je imel 85.000 mož, Denjikin 200.000, Judenič pa 20.000 mož. Judeničevo armado so boljševiki popolnoma strli, armadi generala Kolčaka in Denjikina pa razpršili in deloma vjeli. Število angleških čet, ki se nahajajo na jugu Kavkaza ni znano. Japonske sile v Mandžuriji štejejo 28.000 mož, Jugoslovanski prostovoljci približno 10.000, a češki, ki so na povratku v domovino 55.000 mož.

Boljševiška rdeča vojska, kateri zapoveduje vojaška rada s Trockijem na čelu in katerih skupni vojaški poveljnik je Kamenev, so razvrščene takole: Na severni fronti ima

„Ljubljanski Zvon“.

»Ljubljanski Zvon« je zaključil svoj 39. letnik. Tiskarska stavka je povzročila, da smo dobili šele sadnji dve številki. Imamo pred seboj zopet bogat letnik, ki ga bomo uvrstili k prejšnjim 38. knjigam. »Ljubljanski Zvon« je reprezentančna slovenska revija. Po nji presojamo naš razvoj zadnjih 40 let — in tujina sodi po njem naše sedanje kulturno delo. »Ljubljanski Zvon« je zvonil v mirnih, viharnih, težkih in veselih časih svoj »sursum corda«. Ko je l. 1881. prvič povzdignil svoj glas, je zazelenela cvetoča pomlad po Sloveniji. Okrog njega so se zbrala najboljša imena naše tedanje književnosti. Deset let pozneje je nastala kriza — imeli smo par poskusov — na to je sledila moderna. Z njo smo omladili svoje slovstvo v zadnjih dveh desetletjih. Na to je prišla vojna. »Zvon« je zvonil in vsi smo razumeli njegov glas. Prišlo je vstajenje. In kam sedaj na novo pot?

V splošnem se v »Zvonu« malo pozna sedanji čas. Primerjali smo ga s »Savremenikom« in drugimi velikimi slovanskimi mesečniki in povsod smo našli več odmevov časa, nego v »Zvonu«. Sicer pravijo, da sočasni dogodki nikoli ne odmevajo takoj v u-

general Gitis 62.000 mož. Na južni fronti se nahaja pod vodstvom generala Parskega 146.000 mož; na vzhodni fronti stoji pod poveljstvom generala Kolegajeva 400.000 mož; na vzhodni fronti pa poveljuje general Znesojev 180.000 možem. Celokupna rdeča vojska znaša po tem približno 800.000 mož, dočim znaša število protiboljševiških borcev (z razbitimi armadami generalov Judeniča, Kolčaka in Denjikina vred) le 620.000 mož. Od tega števila pa je treba odšteti še 55.000 Čehoslovakov, ki se ne udeležujejo več aktivno bojov; dalje 35.000 Estoncev, ker se Estonska pogaja z boljševiki za mir, ter 10.000 Jugoslovenov, ki so jih po zadnjih vesteh baje boljševiki zajeli. Število Angležev, 12 tisoč Litvincev in 28 tisoč Japoncev ne prihaja mnogo v poštev, tako da znašajo protiboljševiške armade faktično približno 400.000 mož. Rdeča vojska razpolaga poleg drugega še z 2000 topovi ter 13.000 strojnih pušk in obilico drugega vojnega materiala, tako da se lahko meri z najboljšimi silami.

Politični pregled.

Strah pred vseslovanstvom. »Narodni Listy« pišejo: Milanski »Secolo« je prinesel sledečo vest: Nekaj časa sem se opaža v Jugoslaviji silno močna vseslovanska propaganda, ki zbuja zanimanje zlasti v Italiji, kakor tudi v vseh ostalih zapadnih državah. To propagando povečujejo posebno ruski emigranti, ki so se zatekli v Jugoslavijo. Grof Bobrinski je rekel v Ljubljani, da ima Jugoslavija popolno pravico na Gorico, Trst in celo Primorje ter da hoče nova Rusija popraviti ono kar je jugoslovanski stvari zanemarija stara Rusija. Knez Urusov pa je rekel, da ni več daleč dan, ko ne bo več ne Rusije in ne druge slovanske države, ampak samo eno edinstvena Slavija. Na slovanskem severu in jugu, povsod se te ideje zadnji čas močno širijo, v osvobojenih slovanskih državah se povsod izdajajo propagandistični listi. — Strah ima vedno velike oči — pravijo »Narodni Listy« — a osobito tedaj, kadar je združen s slabo vestjo.

Sovjetska Rusija in Slovinci. Zadnje čase so razni italijanski politiki skušali navezati stike s sovjetsko Rusijo, dobili pa so, kakor povsod tudi tu imenitno lekcijo. Komisar za

metnosti — toda glede svetovne vojne se to ne more reči. Morebiti t. zv. vojna literatura ne bo imela stalne vrednosti, a ostala bo za spomin. Mi smo doživeli po vojni največji trenutek svojega narodnega življenja — a v »Zvonu« ni sledu o tem.

Glavni roman tega letnika je »Visoška kronika«, znamenito delo dr. Tavčarja, ki je zopet pokazal, da v njem živi še stari umetnik in izboren štilist posebno v starinskem slogu. Okoli njega so se skušali uveljaviti mladi in mlajši pesniki in pisatelji, med njimi najdemo skoraj vsa sedaj znana imena našega naprednega literarnega sveta. Poleg leposlovja imamo lepe časovne eseje in zanimivo razpravo dr. Žigona »Pripisavek k petdesetletnici«. Listek ima temeljita poročila iz domače in tuje književnosti. »Ljub. Zvon« bo stal poslej 70 K; kar ni drago v primeri s sedanjimi tiskarskimi cenami. »Savremenik« stane n. pr. 96 K. Zato upamo, da bo slov. publika podprla ta naš važni mesečnik. Saj lahko priznamo, da storimo veliko premalo za svojo kulturo. Veliko preveč tiskamo dnevnega časopisja in premalo revij, knjig, leposlovnih in znanstvenih del. »Sursum corda«, dvignimo se zopet iz vsakdanjosti in zberimo se okoli »Zvona«, ki naj nas vodi v novo lepše življenje.

zunanje zadeve Čičerin je odgovoril Italiji v pismu, ki je veleznamenite važnosti. V pismenu pravi, da nima sovjetska Rusija nič proti italijanskemu narodu, da jo pa začasno deli od njega krivica, ki jo dela Slovincem v Primorju. Ta Čičerinova izjava potrjuje popolnoma domneve, ki smo jih dobili zadnje čase o najnovejši sovjetski politiki. Rdeče armade se danes ne bore več toliko za obstoj boljševiškega režima, ampak za to, da združijo zopet pod okrilje ene vlade vsa ozemlja ruskega naroda. To pa ni več internacijska ampak čisto narodna ideja. Istotako so se jeli, kot nam kaže Čičerinovo pismo, tudi na zunaj boljševiki orijentirati narodno slovansko. Rusija vstaja! Po dolgi mrzli zimi začenjajo pihljati čez ogromne stepe prvi pomladni vetrovi. Kar ni zmožel Kerenskij, kar niso zmogli Kolčak, Judenič in Denjikin, to se je že skoro posrečilo Ljenu, Trockemu in Čičerinu — Rusija bo kmalu združena v onem obsegu, kakor je bila za časa carizma.

Dnevne vesti.

Klerikalna neprevidnost. Včerajšnja »Straža« se zaleta zopet v državnega pravdnika dr. Grasellija in mu očita, da je izpustil na svojo roko znanega dr. Kamnikerja, ki je bil izročen potom obmejnega poveljstva državnemu pravdniku. Kakor vedno tako se laže tudi topot resnicoljubna »Straža« prav po načelih klerikalne politične morale. Ker se nahaja njen urednik vsled zločina po § 105 pred sodno obravnavo, hoče seveda uplivati na izid obravnave s tem, da laže in obrekuje državnega pravdnika, ki je na podlagi obstoječih zakonov pustil odvesti Žebota v preiskovalni zapor. Topot pa se je pridružila klerikalnim lažem velika neprevidnost, ki priča o zlobi klerikalnih namenov. Dejstvo je namreč, da je moral drž. pravdnik dr. Graselli izpustiti Kamnikerja na izrecni pismeni ukaz tedanje Narodne vlade, kateri je načeloval klerikalni vodja dr. Janko Brejc. Za ta ukaz dr. Brejca vedo razni gospodje kakor dr. Pfeifer i. dr., pa tudi Kamniker sam se je hvalil po mestu češ, deželni predsednik pa je vendarle pravičen in pošten človek! To je torej resnica o »viteškem postopanju« državnega pravdnika napram dr. Kamnikerju. »Straži« pa svetujemo, naj bo v bodoče pri svojih lažeh in obrekovanju malo bolj previdna, če hoče ostati dosledna svojim klerikalnim načelom, da je treba ubiti političnega nasprotnika z natolcevanjem in lažjo. »Vsestranska dušna votlina« gospodov okoli »Straže« se s takimi lažmi ne bo prav nič napolnila, če tudi sije nad njo solnce edino zveličavne klerikalne politike.

Pouk v ruščini se začne prihodnjo sredo ob osmih zvečer v pritličju drž. raalke. Takrat se lahko vpišejo vsi, ki se še niso prijavili. Učna ura bo vsako sredo ob osmih zvečer.

Osmo svetovno čudo. Zadnja »Straža« klobasari nekaj o liberalnih »veleumlh« in »svitlih zvezdah« ter se spodtika nad slovniškimi napakami, ki jih je baje zakrivil g. dr. G. v svoji »pridigi«. Nočemo sicer slediti »Straži« na tem polju, priobčimo pa kot monstrum sledeči stavek iz neke tožbe, podpisane in vložene od nekega klerikalnega odvetnika v 2. desetletju XX. stoletja: Stavek se glasi doslovno: »Po izročitvi posestva in sicer malo pred svojo smrtjo je umrl decembra meseca 1918 tožnikov oče J. V., je prišel na tožnikov dom ter si izposodil dotični jermen, ker je imel napraviti nekoliko čreslja.« Ta ga je pa pihnil, kaj?! Mogoče nam to čudo razloži kunštni kaplan Kozar s svojimi primanerji? Storilca zakrijemo s plaščem krščanske ljubezni, »Straži« pa svetujemo, naj pometa najprej pred pragom svojih prištašev, vsaj najbližnjih.

Novi ulični napisi. Te dni se odstranijo dosednji ulični napisi. Danes so nadomestili v glavnih ulicah stare z novimi, ki so zelo lično izdelani.

Metulji. Druga leta ob tem času smo bili navajeni videti »metulje« — po različnih zabavah, plesih itd. — letos pa letajo zunaj po travnikih resnični pravi metulji. Če napravi človek izlet ob solnčnem popoldnevu malo ven iz mesta, jih opazi že vse polno. Topla zima je letos tudi drugod. V naši zasedeni domovini ob Adriji so pričeli že celo travnik zeleneti, po vinogradih pa cvetejo mandelji in breskve kakor v najlepši pomladi.

Češko versko gibanje. Nekaj časa sem se opaža v severozapadnem delu Češke med delavstvom premogovnikov rjavega premoga zelo močno gibanje za izstop iz katoliške cerkve. V ozemlju Duksa je v zadnjih tednih izstopilo iz katoliške cerkve 45000 družin. Čehi pristopajo po večini le novi narodni cerkvi, Nemci k luteranstvu, drugi pa mislijo ostati brez konfesije.

Celovška jeremijada. V graški »Tagespost« opisuje neki Celovčan žalostno stanje, v katerem se nahaja to mesto. Celovčani so vsled demarkacijske črte, ki teče komaj dva kilometra pred mestom, izgubili poleg vsega drugega tudi prej najbolj priljubljene izletne točke. Dalje opisuje silno bedo in pomanjkanje živil ter se s solzami spominja dobrih starih časov. Kar so želeli — imajo!

Zamenjava kron. Pri zamenjavi kron bodo sodelovali v Mariboru razen podružnice avstro-ogrskih banke tudi sledeči denarni zavodi: Mariborska eskomptna banka, Podružnica Ljubljanske kreditne banke, Občinska hranilnica mesta Maribora, Posojilnica v Mariboru, Spodnještajerska ljudska hranilnica in Podružnica Angloavstrijske banke.

Filozofska fakulteta v Skoplju. Prestolonaslednik, regent Aleksander je podpisal ukaz, s katerim so otvarja v Skoplju filozofska fakulteta. Razpisana so tudi mesta profesorjev, ki še niso določeni.

Trgovstvo oziroma branjarije se opozarjajo, da je prodaja na debelo raznega blaga podvržena koncesiji. Vsled tega ne smejo tisti, ki točasno te koncesije niso dobili, pod nobenim pogojem izvrševati trgovine na debelo, sicer se bodo občutno kaznovali.

Za lovce. Dne 21. t. m. se vrši ob 19. uri (7 zvečer) v zadnji sobi hotela »Union« ustanovno posvetovanje podružnice »Slovenkega lovskega društva, Maribor«. Lovci in prijatelji lova se naprošajo, da se posvetovanja v obilnem številu udeležijo.

Prof. Cotič.

Ljubitelji šaha se vabijo, da pridejo v petek 20. t. m. ob 20. uri (8. zvečer) na seštanek v »Veliko kavarno« (Theresienhof) v damski salon, da se pogovorimo o šahistovskem klubu in turnirju, ki ga priredimo v Mariboru. Pridite vsi, tudi tisti, ki še niste člani kluba. Odbor.

„Gottscheer Zeitung“ Kočevski Nemci so si ustanovili svoj zagrizen list »Gottscheer Zeitung«, ki pa menda ne more uspevati, kajti obrnili so se za pomoč k svojim bratom v — Avstrijo. Avstrijski listi vabijo namreč na naročbo tega lista. Stvar je jako zanimiva ter vzbuja nehoti vprašanje, če je dopustno, da bodo nemški razdiraški list v Jugoslaviji podpirali in vzdrževali inozemci? Po našem mnenju bi morala tu državna oblast poseči vmes.

Zatvoritev mestnega vodovoda. V nedeljo, dne 22. februarja t. l. bo mestni vodovod v vseh okrajih mesta Maribor in občine Krčevina zaprt vsled nujnih popravil v vodovodu od 8. uri zjutraj do 16. (8) uri zvečer. O tem se prebivalstvo obvešča z vabilom, da za čas zatvoritve vodovoda potrebno množino vode na vsak način preskrbi že tekom sobote popoldne. Radi otvoritve zopetnega toka, dne 22. t. m. ob 16. (8) uri zvečer se stranke opozarjajo, vodovodne pipe imeti zaprte, ker bi se v nasprotnem slučaju lahko prigodile kake poškodbe.

Saje so se vžgale sinoči v dimniku Narodne kavarne. Požarna bramba, ki je prihitela na lice mesta, ni stopila v akcijo. Škode ni nobene.

Iz Slovenske Bistrice. Preteklo nedeljo je prodala slovenjebistriška občina mestne vojašnice, katere je kupil neki Bosanec Robič za 1 milijon in 250 tisoč kron.

Boljševiški napad v Kalobju. Dne 9. t. m. je obiskala boljševiška tolpa, obstoječa iz 8 mož, ob deveti uri zvečer tukajšnjega župnika. Nankrat je potrkal nekdo na vrata ter na vprašanje, kdo je, odgovoril, da so orožniki iz Št. Jurja, ki so vlovili v gozdu dva potepuha. Nič hudega sluteč, je odprl župnik vrata, nakar je planilo v hišo šest močno oboroženih mož, ki so mu zagrozili s smrtjo, če jim ne pove, kje ima spravljene denarje. Služkinje so takoj opazile, da so to roparji ter so hotele iti skozi klet klicat na pomoč. Toda tu sta jih prijela dva druga roparja, ki sta čakala zunaj, ter jih peljala v sobo, kje je shranjen denar. Braniti se ni bilo mogoče, ker so bili oboroženi s samokresi in gorjačami. Oropali so več tisoč kron v papirnem denarju, več sto srebrnih kron, nekaj cekinov, med njimi enega izredno velike in krasne oblike. Vzeli so dalje tudi srebrno uro z verižico in puško sistema »Werndel« ter izginili brez sledu.

K zastrupljenju dijaka Budina. Pri preiskavi proti morilcu dijaka Budina je prišel na dan še drug zločin radi katerega so aretirali šoferja Koleča, ki je preskrbel dijaku strihnin. Koleča je obdolžen, da je zlorabljal morilca, kar je pri prvem zaslišanju končno tudi sam priznal.

Uboj v Babni Gorici. V Babni Gorici so se 16. t. m. stekli opijanjeni fantje ter pri tem ubili tovariša Alojza Vokala.

Podraženje dunajskih časopisov. Dunajski časopisi so se zopet podražili, tako da stane posamezna številka sedaj 80 vinarjev.

Znamenje časa. 17. t. m. je umrla vsled lakote v Gradcu 29 let stara pomožna delavka Paula Koschak. Pičlo hrano, ki si jo je vkljub boleznim preskrbela, je dajala svojemu malemu otroku, sama pa je ostajala včasih po več dni brez nje, dokler ni končno omagala ter jo niso našli sosedje čisto onemoglo v stanovanju odkoder so jo spravili v bolnico, kjer je pa kmalu izdihnila.

Delavska fakulteta. Ruska sovjetska vlada je otvorila koncem decembra minulega leta na moskovski univerzi prvo delavsko fakulteto. Fakulteta ima namen, vzgajati politično nadarjeno delavstvo, katero ne potrebuje za sprejem v to fakulteto nobene posebne predizobrazbe.

Zavod za nakaznice za živila so odkrili na Dunaju. Noben čas ni tako primeren za izkoriščanje, kakor čas bede in pomanjkanja, to so spoznali že nešteti špekulanti ter se lotili svojega nečednega, toda dobičkanosnega posla. Med te izkoriščevalce spadajo tudi ljudje, katerih delovanje so sedaj odkrili na Dunaju. To je tudi nov stan. Ti ljudje so fabricirali en gros policijske priglasnice na podlagi katerih so potem eno in isto osebo priglasili pod neštetimi imeni ter tako na vse te izkaznice prejemale živila, katera so potem po verižniških cenah dalje prodajali.

Upokojenim nemškimi učiteljem, ki so zapustili Jugoslavijo ter se preselili v Avstrijo, bodo sedaj izplačali draginske doklade in nabavne prispevke za ves čas od leta 1918 dalje.

Zadnje vesti.

Nov kompromis v jadranskem vprašanju?

LDU Split, 18. februarja. Dne 16. t. m. se je italijanski ministrski svet pod predsedstvom senatorja Mortare bavil s poslednjim sporočilom iz Londona in razpravljalo o možnosti Nittijevega potovanja v Beograd. Ker je Nitti zahteval

skladnost vsega kabineta, je to dejstvo velike važnosti političnega značaja. Ministrski svet računa vsled Wilsonove intervencije v korist Jugoslaviji s tem, da se bodo vsled tega koraka Amerike morala Italija, Francija in Anglija dementiti glede novega kompromisa v jadranskem vprašanju. Pretirana je bila tudi vsebina brzojavke, ki sta jo poslala Wilsonu Millerand in Lloyd George. Prišle so na razgovor tudi odločitve predsednika Zveze narodov z ozirom na dr. Trumbića.

Odgovor na Wilsonovo noto. — Nesoglasje med zavezniki.

LDU Dunaj, 18. februarja. Kakor poroča časopisje, sta Lloyd George in Millerand ugotovila vsebino note, ki se ima poslati predsedniku Wilsonu kot odgovor na njegovo noto glede jadranskega vprašanja. Ta odgovor da je bil danes odposlan. Nota izrecno izjavlja, da zavezniške vlade nimajo namena oropati Evropo ameriške pomoči. Načelniki zavezniških vlad vzdržujejo kompromis, sklenjen v Londonu in predložen jugoslovenski vladi. Ako ta kompromis ne bo sprejet, bi se moral izvesti londonski dogovor. Ker se Millerand ni strinjal z odgovorom na to noto, je verjetno, da se odgovor sploh ne bo odposlal.

Ameriška nota.

Amsterdam, 18. februarja. »Morning Post« poroča, da je ameriška nota, ki protestira proti krivicam, ki jih je hotela konferenca storiti Jugoslovenom v jadranskem vprašanju, padla med zaveznike kakor bomba. Noto je podpisal Lansing na dan svojega odstopa, ter je bilo to delo njegova zadnja funkcija.

Zavezniki in Turčija.

DKU London, 18. februarja. Kakor poroča Reuterjev urad, je dala vlada britanskemu nadkomisarju v Carigradu nalogo, naj sporoči uradno otomanski vladi, da so se zavezniki v toliko sporazumeli, da Turčije nočejo oropati Carigrada. Ob enem je dobil naročilo, naj javi turški vladi, da je pripravljena antanta, ako Turki ne prenehajo s preganjanjem Armencev, sprejeti ter postriti mirovne pogoje.

Železniška nesreča.

DKU Rim, 18. februarja. (Brezžično.) Na železniški progi med Fienzo in Florenco je pri postaji Pasicaglia padel čez most tovorni vlak ter se razbil. Človeških žrtev najbrž ni, pač pa je ogromna škoda, ki jo trpi radi tega železniška uprava.

Poljsko-ruska mirovna pogajanja.

DKU. Rim, 17. februarja. Po poročilih iz Varšave bo predložila poljska vlada še tekom tega tedna sovjetski Rusiji svoje mirovne pogoje.

Wolf obdolžen veleizdaje.

DKU. Dunaj, 18. februarja. Listi poročajo iz Prage: Po poročilih »Bohemije« je uveden proti bivšemu zloglasnemu poslancu Wolfu kazenski proces radi veleizdaje, usled nekega govora, ki ga je imel na volilnem shodu.

Švica pristopi k Zvezi narodov.

DKU Bern, 18. februarja. (Švicarska agentura.) Zvezni svet je odobril v svoji včerajšnji seji naknadno poročilo o pristopu Švice k Zvezi narodov.

Odgovor antante Nemčiji.

DKU Berlin, 17. februarja. (Wolff-Büro). Angleški poslanik je izročil danes vladi noto, ki vsebuje odgovor antante Nemčiji v vprašanju izročitve vojnih krivcev.

Boljševiško frontno poročilo.

Moskva, 18. februarja. Na severni fronti močni boji; na zapadni fronti topovski ogenj. Na jugozapadni fronti so zasedle naše čete železniške postaje Ivanovka in Veseli Kut, ki ležita 35 vrst severozapadno od Tiraspolja pri čemer smo zaplenili več oklopnih vlakov. 25 vrst jugovzhodno od Tiraspolja smo zavzeli železniško križišče Kučurgan ter nekaj vasi ob pobreežju jezera istega imena. Severovzhodno od Ovidivpola trajajo boji dalje. V Odesi smo zaplenili med drugim tudi pet milijonov patron. Na kavkaški fronti smo zavrnili napad v ozemlju Konstantinovka.

Razne vesti.

Zrakoplovska nesreča. Italijanski piloti ninajo v tujini sreče, lansko leto so ubili Čehoslovakom ministra Štepanška, sedaj pa je ponesrečil na Dunaju italijanski poročnik Giuseppe Bidoni ter z njim še nek Dunajčan, katerega je vzel s seboj kot pasažirja. Pri pristajanju je zadel aeroplan ob streho nekega hangarja ter se prevrnil. Pilot si je pretresel možgane, pasažir pa ostal na mestu mrtev.

Dunajčani se ženijo. Poleg španske je razsajala te dni po Dunaju tudi ženitbena bolezen. Na pustno nedeljo se je sklenilo na Dunaju 800 porok, naslednja dva dni pa še 200. Večina teh zakonov se je sklenilo v delavskih okrajih.

Avstrija bo vpokojila z 29. svečanom vse častnike in vojaške uradnike, ki služijo najmanj trideset let.

Enoletna vojaška služba v Franciji. Po zakonu, ki ga sedaj obravnavajo v francoskem parlamentu bo trajala aktivna vojaška služba eno leto: brambna dolžnost pa bo trajala pri prvem pozivu 9 let, pri drugem 5 let. Zakon stopi v veljavo prvega januarja leta 1922.

Španščina mesto nemščine. Iz šolskega programa države Newyork se je letošnje šolsko leto črtalo pouk nemščine. Nadomestila jo je španščina, kakor tudi že v večini drugih ameriških držav. Število učencev v Newyorku, ki se uče španščine znaša 26.000.

Druga internacionala. »Het Volk« poročja iz Haga, da se bo vršila dne 13. marca v Amsterdam konferenca izvrševalnega odbora druge internacionale.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska »Mariborska tiskarna«, Maribor.

Mala oznanila.

Blago za kostum, črno in belo krilo, se po ceni proda. Koroška cesta 19, vrata 1.

Nova spalna soba iz trdega lesa se proda. Naslov pove uprava.

Gostilna s prenočiščem

„K Svobodi“

Maribor, Koroška cesta 27

Izborna pristna vina. — Sobe za tujce. — Dobra kuhinja.

Za obilen obisk se priporočata

2-1

G. Bazletič & A. Vicel.

Naznanjava slavnemu občinstvu, da sva z današnjim dnevom prevzela znano gostilno s prenočiščem

„K Planincu“, Koroška cesta 27

ki jo bodeva peljala pod imenom

„K SVOBODI“.

Istočasno priporočamo slav. občinstvu izborna kuhinjo, pristna vina in lepe tujske sobe.

Za obilen obisk se priporočata

G. Bazletič & A. Vicel.

NAZNANILO!

Uljudno si usojam slavnemu občinstvu naznaniti, da bom v hiši gospoda Matja Grgiča na Jožefovi cesti št. 6 v Mariboru dne 1. marca 1920 prevzel

pekarijo

(dosedanji najemnik Mihael Lörger)

ter se bom potrudil vsem željam slavnega občinstva promptno ustreči.

Zasigural sem si vsakovrstno in najboljšo moko v toliki meri, da jo bom imel vedno dovolj v zalogi.

Za mnogobrojni obisk prosi in se priporočata udani

2-1

Ivan Jagarinavc.

Vabilo

na

ustanovni občni zbor

Mariborske Tiskarne d. d.

v Mariboru

ki se vrši

v soboto 6. marca 1920 ob 17. uri (5. uri popoldne) v njeni tiskarni v Mariboru, Edmund Schmidova ulica 4 (prejšnja Kralikova tiskarna).

Dnevni red:

1. Ustanovno poročilo.
 2. Sklepanje o ustanovitvi družbe in odobritvi družbinih pravil.
 3. Sklepanje o odobritvi kupnih pogodb Kralik in Rabitsch in
 4. Volitev upravnega sveta in nadzorstva.
- Maribor, 16. februarja 1920.

Koncesionarji.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavnica 15,000,000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondl nad 4,000,000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obreštuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3 odstotkov brez odpovedi, proti trimesečni odpovedi s 3 in četrt odstotkov čistih. Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive. Daje trgovaške kredite pod ugodnimi pogoji in predume na vrednostne papirje in blago. Izvršuje vse bančne transakcije.